

bližjih šolskih inštanca ponajveč jako površno izvršuje svoje važno nalogo. Mnogi člani krajnih šolskih svetov so po večini krajev naše domovine le močna opozicija učitelju, ki hoče zasnovati pouk po modernih pedagoških načelih. Kdo odklanja učiteljeve predloge o nabavi potrebnih učil, kdo ovira z nečuveno prizanesljivostjo pri obravnavi šolskih zamud — dober šolski obisk? Kajneda, tovariši, tu bi bilo potreba nadzornika, strogega krajnega šolskega nadzornika*.

Ako je višji šolski gosposki res kaj do našega ugleda, si mora prizadevati, da čim prej odpravi krajno šolsko nadzorstvo kakršno imamo sedaj. Dokler pa ne izgubi tozadevni paragraf zakonitim potom svoje veljave, je neobhodno potreba, da deželna šolska oblast sporazumno z učitelji — izvedenci v posebnem odloku natančno specializira posle krajnih šolskih nadzornikov. Zadeva naj bi se smatrala nad vse nujna, ker bi sicer učiteljstvo utegnulo misliti, da je našim višjim predstojnikom ugled podrejenih služabnikov pri sreči le takrat, ko je izbirati — ustrahovalna sredstva.

Fran Silvester.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca listopada 1906 K 222.941.73.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Dogodbica brez — morale.

Nekje blizu Ljubljane je krajni šolski svet nameraval razširiti šolo za en razred, ker so dosedanji prostori treh razredov pretesni za blizu 400 otrok. V oni šolski okoliš je všolanih več davčnih občin, ki imajo vse besedo pri plačevanju. Občinski odbor domače občine je bil zadovoljen s predlogom krajnega šolskega sveta, vprašati pa je bilo treba tudi druge občine. Tu se je stvar obrnila tudi drugače. Šolski okraj ljubljanske okolice ni samo eden največjih na Kranjskem, prednjači tudi še glede pomanjkanja šol, v žganjepitju, pobožnosti in neumnosti. Glede teh lastnosti niso poslednji niti na Ižanskem. Odlikuje se ta okolica z nekakšno imovitostjo, zlasti imajo precej gozdov in polja — in ponajveč delavnih moči v Ameriki. Zato vporabljajo za vsakršno delo šolske otroke. 20, 30, celo 60 kron globe od ene hiše na leto zaradi šolskih zamud ni tukaj nikaka izjema. Večje kot je posestvo, tem več je tudi zamud in seveda tudi glob. Imovitejši možje so tudi občinski odborniki in šolski svetovalci. Taki možje so se torej zbrali na poziv okrajnega šolskega sveta nekega lepega dne v šoli in sklepali o njenem razširjanju, med njimi je bil eden, ki je plačal že dotlej samo 68 kron kazni tisto leto. Volk — ovi sodnik.

Mi ne maramo nobene šole. Še to poderimo ali jo pa prodajmo! Otroci se ne nauče nič. Dajte nam otroke domov. Otroci naj pasejo, delati naj se uče. Kaj jim pomaga učenost. Vsak dan so bolj neumni. Ti učitelji niso za nič. Sami liberalci so, za to nas spravljajo v nesrečo. Stran z njimi! Ne

*) Časih celo palice!

Uredn.

maramo učiteljev, ne maramo šol! Ne damo nič! Kako mučen položaj, za navzočega šol. voditelja in c. kr. okr. šol. nadzornika! Mož jim je sicer povedal, da otroci, ki zamujajo šolo in se za nje plačuje stotake šolskih kazni, ne morejo biti deležni pouka, ne morejo napredovati. Zato ni kriva šola, ako ne znajo nič, — vse to ni zaleglo mnogo. Potem je izjavil tudi nadučitelj, da učenjaki še niso iznašli golide, ki bi v njo nalili učenosti, pa bi jo učitelji nosili za otroki na pašo, ker bi jo ne vem kako, spravljali v trde butice. „Otroke pošiljajte redno v šolo. Skrbite, da bodo imeli tudi v vas samih dober zgled, potem ni dvoma, da se bodo nekaj naučili. Potem pridite in zabavljajte!“

Zabavljali so tudi brez tega. Saj tudi ni bilo možno drugače. Isti župnik, ki se je prej tolikrat izjavil, da je IV. razred potreben, ker bi kaplan dobil potem 160 K na leto za pouk, dočim ne dobi od treh razredov in istega števila otrok nič, isti župnik je glasoval proti razširjanju šole in hujskal svoje pristaše proti šoli, češ: tu gre samo za to, da bo imel nadučitelj 50 K več opravilne doklade.

S tem je bila stvar pokopana.

Akti so romali k dež. šol. svetu, da se ne vrnejo nikdar več. V ižanskem Izraelu je bil tisti dan takšen praznik in takšno veselje, da niso krulili prešiči, marveč ljudje, ki trdijo s ponosom, da so potomci nekaj tod divjajočih Turkov. Ljudstva glas je pa božji glas, to vemo, posebno tedaj če „dobro naše ljudstvo“ trobi v klerikalni rog in pridno polni znano bisago. C. kr. dež. šol. svet se je te dni pomotil ali je pa zabil to pri slovicu; zakaj v tistem kraju blizu Ljubljane je sklenil razširiti ondotno šolo v štirirazrednico. In proti temu ni rekurza.

Zato pa sedaj javkanje na vseh koncih in krajih, da ni pravice na svetu; seveda jo ni in tudi ne morale. Lux.

† Fran Pečovnik.

Komaj so minila tri leta, odkar smo položili tovariša V. Jarea v Braslovčah k večnemu počitku, že je posegla neizprosna smrt iznova v kolo učiteljstva tega okraja ter nam ugrabila tov. Frana Pečovnika, nadučitelja v Št. Jurju ob Taboru. Sree se nam krči, ko pomislimo, kako potrebno bi bilo v blagor njegove številne rodovine, da bi bil pokojnik vsaj še nekaj let bival med nami, zakaj ob njegovem grobu žaluje udo in devetero nepreskrbljenih otrok. To je tožno, to je bridko! Pobrala ga je običajna učiteljska bolezen — jetika — v 46. letu njegove starosti. Dne 10. grudna tek. l. smo ga spremili v Žalec k večnemu počitku. Tamkaj si je namreč želel umreti pri svoji priletni materi.

Pogreba se je udeležil g. nadzornik J. Supanek in približno 40 stanovskih tovaršic in tovarišev. Vsaka večrazrednica je poslala po enega, dva ali celo več zastopnikov k pogrebu, le šestrazrednica n. V., ki je šola v Št. Jurju ob T. mejaša — nobenega.

Učitelji pevci so zapeli pred hišo žalosti in ob odprtem grobu v srca segajoči žalostinki, tovariš Brinar pa je pokojniku govoril kaj lepo posmrtnico. Ginjeni smo bili do solz, ko smo slišali ihtenje in tarnanje zaostale dece in drugih sorodnikov.

Pokojnik se je narodil na Vranskem, vzrejen pa je bil v Št. Pavlu pri Preboldu. Leta 1881. se je izšolal na učiteljskišči v Mariboru ter potem služboval v Grižah, pri Sv. Roku v rogaškem okraju, pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah in naposled v Št. Jurju ob Taboru. Tu je imel kaj težavno stališče ter postal nekaka žrtev razmer. Bil je vnet pristaš stanovske or-